

Vastaus kirjalliseen kysymykseen EU:n muovidirektiivin vaikutuksista suomalaisen pullonpalautusjärjestelmän toimivuuteen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Jussi Wihosen /ps näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 366/2019 vp:

Miten hallitus aikoo varmistaa, että uusi direktiivi ei vaaranna nykyisen pullonpalautusjärjestelmän toimivuutta,

miten hallitus aikoo tukea pullopalautusjärjestelmää ylläpitäviä tahoja uudistuksessa ja

mitä hallitus aikoo tehdä, jotta pullonpalautusjärjestelmä toimii myös tulevaisuudessa?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Hallituksella ei tässä vaiheessa – kun direktiivi on jo annettu – ole keinoja varmistaa, ettei korkkien kiinnipysymistä koskeva tuotesuunnitteluvaatimus aiheuta muutoksia nykyiseen pullonpalautusjärjestelmään. Annetun direktiivin vaatimukset tulee toimeenpanna kaikissa jäsenvaltioissa, eikä Suomi ole tässä suhteessa poikkeusasemassa.

Korkkien kiinnipysymistapa tulee täsmentymään eurooppalaisin standardein ja lisäksi direktiivin kansallinen toimeenpano on juuri alkamassa. Näin ollen palautusjärjestelmää ylläpitäviä tahoja mahdollisesti koskevien tukitoimien tarvetta on vielä liian aikaista täsmällisesti arvioida ja luvata. Selvää kuitenkin on, että toimiva pullonpalautusjärjestelmä on tärkeä osa kierrätysjärjestelmäämme. Panimo- ja virvoitusjuomateollisuuden yritysten on myös tärkeää osallistua eurooppalaiseen standardointityöhön.

Kyseisen tuotesuunnitteluvaatimuksen toimeenpanon vaikutukset nykyiseen pullonpalautusjärjestelmään tullaan selvittämään osana direktiivin kansallista toimeenpanoa. Ne tullaan sisällyttämään laadittavan hallituksen esityksen vaikutusarviointiin.

Direktiivin neuvotteluvaiheessa Suomi ja muutamat muut jäsenvaltiot toivat toistuvasti esiin korkkeja koskevaan tuotesuunnitteluvaatimukseen liittyviä kansallisia erityispiirteitä. Korostimme, että meillä pullojen talteenottoprosentti on Euroopan huippua ja korkit palautuvat pullojen mukana – ne eivät päädy mereen tai muihin vesistöihin. Nostimme myös esiin, että vaatimus korkkien kiinnipysymisestä saattaa tuoda ongelmia pullojen palautuslinjastojen toimivuudelle sekä lisätä muovin kulutusta.

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 366/2019 vp

Emme saaneet enemmistön kannatusta näkemyksille, joten esitimme myös vaihtoehtoisia ratkaisuja. Esitimme, että maat, joissa on toimiva palautusjärjestelmä ja joissa talteenottoprosentti on vähintään 90 %, saisivat poikkeuksen. Toinen vaihtoehtomme oli, että vaatimus korkkien kiinnipysymisestä olisi otettu uudelleen tarkasteluun, mikäli direktiivin vaatimus muovipullojen kierrätyksestä ei tuo parannusta tilanteeseen ja korkkeja päätyy yhä edelleen vesistöihin ja rannoille.

Kokonaisuudessaan muoviroskan vähentäminen ja vesistöihin päätyvän määrän estäminen on kuitenkin sekä ympäristön tilan että ihmisten ja eläinten terveyden kannalta tärkeä tavoite, jonka edistäminen on tärkeää. Euroopan tasolla tuotesuunnitteluvaatimus tulee vähentämään muoviroskaa ja vesistöihin päätyvää muovia. Euroopan unionin sisämarkkinoilla toimiessa yhtenäiset korkeistandardit voivat olla pitkällä aikavälillä myös yritysten ja pullonpalautusjärjestelmien etu.

Helsingissä 20.12.2019

Ympäristö- ja ilmastoministeri Krista Mikkonen